

גינת נוי

פרשת אחרי מות-קדושים

מאת הרב המקובל רבי ג'ינו ג'אן זצ"ל מיוצאי לוב

תלמידו המובהק של הגה"ק רבי יוסף ג'יעאן זצוק"ל

ראש בית הדין בסרת-לוב

תשפ"א, גליון מס' יג טל: 052-7611435 מייל: y.b.daskal@gmail.com כל הזכויות שמורות ©

פרשת אחרי מות

[א]

כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני יהוה
תטהרו: (טז, ל)

כי ביום הזה יכפר עליכם. ב' יום¹, ר"ת יב"ק, י'עננו ב'יום ק'ראנו (תהילים כ, י). שישראל יאכלו
ויצומו ויעשו תשובה, ה'יענה אותם ביום קראנו.

פרשת קדושים

[א]

ובקצרכם את קציר ארצכם לא תכלה פאת שדך לקצר ולקט קצירך לא
תלקט: וכרמך לא תעולל ופרט כרמך לא תלקט לעני ולגר תעזב אתם
אני יהוה אלהיכם: (יט, ט-י)

"ובקצרכם את קציר ארצכם לא תכלה פאת שדך לקצר ולקט קצירך לא תקלט. וכרמך לא תעולל
ופרט כרמך לא תלקט לעני ולגר תעזוב אותם אני ה' אלוהיכם". בשני הפסוקים האלו, נבין דבר גדול
ורמז גדול, ומכניס בנו לב רחמן על כל בריותיו, וביחוד על העני שאין לו.

שאדם שנתן לו ה' פרנסה, תמיד יתן לבו להעני שאין לו, ולגר שאין לו אדמה², ואין לו מאיפה לקחת,
ונותן בטחונו בה'. וצוה אותנו לבל נשכח אותו, ונעשה שבתות וחגים במאכלים ובכל מיני תפנוקים.
אנו צריכים להתעורר ולעזור למי שאין לו ואין ידו משגת, ולרצותו ולהעניק לו ממה שיש לנו, עד
כמה שאפשר. לפי שחם וחלילה יבכה לה', לפני שמדת הדין ח"ו, ותתפנה, ותראה העשיר שיש לו
הכל, והעני בוכה מרעב ומצמא, תפגע ח"ו במי שיש לו ולא ירחם.

ואמרו חז"ל, כל המרחם, מרחמים עליו מן השמים (שבת קנא:)³, וכל המוסיף, מוסיפים לו. אשרי
משכיל אל דל ביום רעה ימלטהו ה' (תהילים מא, ב). ולא חשוב במה שאתה עוזר, בעצה, בכוח,

¹ פי' 'ביום' היינו ב' פעמים 'יום', 'יום' עולה 56, ב' פעמים יום, עולה 112, כמנין 'יבק'.

² פי' אין לו חלק בארץ ישראל. והוא טעם יפה, מדוע ציוותה תורה לתת לגר בכלל העני.

³ וז"ל "תניא רבן גמליאל ברבי אומר ונתן לך רחמים ורחמך והרכך (דברים יג, יח) כל המרחם על הבריות מרחמין עליו מן השמים וכל שאינו מרחם על הבריות אין מרחמין עליו מן השמים".

גינת נוי

פרשת אחרי מות-קדושים

מאת הרב המקובל רבי ג'ינו ג'אן זצ"ל מיוצאי לוב

תלמידו המובהק של הגה"ק רבי יוסף ג'עאן זצוק"ל

ראש בית הדין בסרת-לוב

תשפ"א, גליון מס' יג טל: 052-7611435 מייל: y.b.daskal@gmail.com כל הזכויות שמורות ©

בכסף, באוכל ומשקה. וכל זה הקב"ה רושם לזכות ישראל, שהם ערבים זה לזה.⁴ ויקים בנו הכתוב (שמות כג, כה) 'ברך את לחמך ואת מימך והסירותי מחלה מקרבך'. ה' יזכנו להיות רחמנים בני רחמנים, ונשים דברי התורה בין עינינו, נלמוד אותם, ונקיים אותם, ויקים בנו הכתוב (דברים א, יא) 'יוסף עליכם ככם אלף פעמים ויברך אתכם כאשר צוה לכם'.

ולא רק בגשמיות יש עני, יש גם עני מתורה ומצוות,⁵ אנחנו צריכים לעזור לו להשיג תורה, ואם הוא לומד ולא מבין, צריכים להסביר לו ולקרב אותו ליראת שמים ולתורה בסבר פנים יפות, ולהעניק לו מהתורה ומפירושיה היפים, שיבין אותם - בלשון רכה וטוב טעם. לקרב אותו תחת כנפי השכינה הקדושה.

וכל מצוה שהוא משתדל לעשות, לעזור לו שיהיה קל לו לקיים את למוד התורה, וההכשר, והתלבושת הצנועה. ולא לעשות מכשולים במחירים גבוהים של דברי קדושה ותשמישיה, שיזכה בתפלין כשרים, ומזוזה כשרה, ולולב ואתרוג וגו' לפי שידו משגת. וגם זה נחשב לצדקה גדולה מאוד שכל יהודי יזכה. ובזכות זה ה' יזכנו ויעזור לנו לחיות בתכלית ההכשר על פי תורתנו הקדושה, ונזכה כולנו לראות בבנין בית מקדשנו במהרה בימינו, אמן.

⁴ כוונתו, דלא רק לעצמו הוא זוכה במצווה זו אלא לכל ישראל שעריבין זה לזה. וראוי להביא כאן מה שכתב באור החיים הקדוש ויקרא (לט, לב) וז"ל "עוד נראה כי כאן עשה הכתוב מחברת הכללות בקיום התורה והראה כי בני ישראל יזכו זה לזה והתורה נתנה להתקיים בכללות ישראל כל אחד יעשה היכולת שבידו ויזכו זה לזה. ואולי כי לזה רמז באומרו (ויקרא י"ט י"ח) ואהבת לרעך כמוך, פירוש לצד שהוא כמותך כי בשלומו ייטיב לך ובאמצעותו אתה משלים שלימותך ואם כן אינו אחר אלא אתה עצמך וכאחד מחלקיך, ובזה מצאנו נחת רוח כי ה' צוה תרי"ג מצות ומן הנמנע שימצא אדם אחד שישנו בקיום כולם וזה לך האות כהן ולוי וישראל ונשים, יש מצות עשה בכהנים שאין מציאות לישראל לעשותם, ויש מצות לישראל שאינם בכהנים, וכן בלויים, וכן בנשים, ומה מציאות יש ליחיד לקיימם להשלים תיקון לרמ"ח איבריו ושס"ה גידיו אשר יכונו להם, אלא ודאי שתתקיים התורה במחברת הכללות ויזכו זה מזה, והוא מה שאמר הכתוב כאן ויעשו בני ישראל ככל אשר צוה ה' כינה לכולם יחד מעשה כולם הגם שמהם הביאו הנדבה מהם עשומלאכה יאמר על כללותם שעשו הכל, וסמך מאמר זה למלאכת הבגדים אשר עשאוים מישראל, להעירך כי על פרט זה יאמר שעשאוהו בני ישראל באין הבדל, ומעתה כל אחד מישראל הביא כל הי"ג מינים שבנדבה ועשה כל המלאכות האמורות" עכ"ל.

⁵ הרב המחבר זצ"ל כיוון לדברי הבני ישכר (מאמרי חודש אדר מאמר ב - שקל הקודש, דרוש א) "...והנה היות צדקה גורם שתעלה תפלתו למעלה, ויכול מט"ט להעלותה ולעלות עמה למעלה, וזה נקרא הרמת קר"ן ישראל, והנה אם גורם זה, הנה הצדקה הגדולה שבצדקות כשמלמד דעת לעני בדעת, כי אין לך עני כעני בדעת [נדרים מא א], כו' והנה המלמד דעת לעני בדעת היא הצדקה הגדולה שבצדקות, וגורם שתקובל תפלתו ומתרומם קר"ן ישראל".